

ETO: 676(510)

Keywords: paper, industry, China

Kína egészséges GDP-je vonzza a beruházókat

Az új kormánypolitika és a növekvő kereslet megfelelő beruházási viszonyokat teremt Kínában

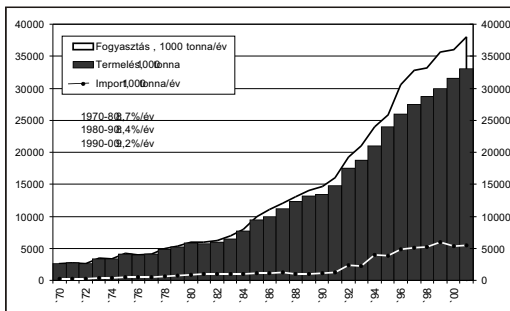
Hannu Oinonen*

Az elmúlt időkben a globális papíripar visszafogottan viselkedett a kínai beruházások szempontjából. Ez nem kedvező kilátás: Kína egy hatalmas ország, amelynek közel 1,3 milliárd lakosa van, akik 200 nyelvet beszélnek, és cselekedeteiket és szemléletüket – beleértve az egyének és az üzletemberek közötti kölcsönhatást – a nacionalizmus határozza meg. Az utóbbi évtizedekben azonban Kínának az a szándéka, hogy nyisson a világ felé, valamint az az ígérete, hogy a Világkereskedelmi Szervezethez való csatlakozása alkalmával csökkenti az importvámokat és korlátokat, beruházókat vonzott Európából.

A külföldön tanuló kínaiak viselkedése szintén mutatja az ország fejlődését. Azelőtt, hacsak egy mód adódott, külföldön maradtak. Most viszont több kínai tér vissza, hogy az anyaországban éljen és dolgozzon.

Virágzó piac

Kína papír- és kartonpiaca hatalmas, és várhatóan továbbra is gyorsan növekszik. Ezt a fejlődést világosan mutatja a 1. ábra. Kína ma több mint 38 millió t/év papírt és kartont használ fel, míg termelése 32 millió t/év. Papír és kartonimportja 5,6 millió t volt.

1. ábra

2001-ben, cellulózimportja pedig elérte a 4 millió tonnát. Kína gazdasága hatalmasat fejlődött 1982 óta. A legutóbbi években a kínai hatóságoknak nehézséget okozott a nyilvántartás, ezért nincsenek megbízható adatok, valamennyi számadat becslésen alapul.

Kína papír- és kartonpiaca gyorsan növekedett, elmentben az Észak-Amerikaival. A kínai évi 30 kg/fő papírfelhasználás csak 10%-a az amerikaiak, s ez perspektívát jelent a jövőbeni lehetőségeket illetően.

* Közgazdász /Finnország/

Szocialista „piacgazdaság”

Akárcsak más országokban, a papír- és kartonszükséglet Kínában is szorosan kapcsolódik a GDP növekedéséhez. Kína ezt a növekedést a „szocialista” piacgazdaság számára tervezett politikával támogatja, ami azt jelenti, hogy a „szabad piacot” bizonyos mértékben szabályozzák.

A kínai kormány megengedi a vállalatok privatizálását, de csak fokozatosan és bizonyos feltételek között. A magánvállalkozás agresszív növekedési potenciált mutat. Több állami tulajdonban levő vállalatot adtak el magánvállalkozóknak, de a többségi ellenőrzés számos esetben kormányzati kezekben marad. A magántulajdonú cégek produktuma az összes termelés kevesebb mint egyharmadát teszi ki, de ez növekvőben van.

A kommunista pártnak nagy gazdasági növekedésre van szüksége. Ez meggyorsíthatóoltívált üzletemberek segítségével. A párt ezért nem ellensége az üzletnek; célkitűzései azonosak – növekedés, profit és prosperitás. Ebből a szempontból a nyereségesség – akárcsak a világ más részein – az egészséges működés mércéje.

Hajtóerő: a hirdetés

A korszerű hirdetések áthatják a kínai társadalmat. A televíziót széleskörűen használják hirdetési csatornaként, de a kis, helyi cégek fokozottan használják a nyomtatott termékeket. A nyomdaipar jól felkészült; a nyomdagépek korszerűek, és a legjobb kereskedelmi nyomtatványokhoz jó minőségű mázolt papírra van szükségük. Az újságkiadás is rohamosan fejlődik – a többszínnyomással készült újságok már elterjedtek a nagyobb kínai városokban.

A kínai papír- és kartonszükséglet 2001-ben 1,6-1,8 millió tonnával nőtt a 2. ábrában látható számokhoz viszonyítva, elsősorban a hazai termelés révén. A rotációs papírtermelés az elmúlt évben 160 ezer tonnával növekedett.

A legnagyobb mértékű lesz a növekedés a jó minőségű papírok és kartonok – beleértve a mázolt papírokat – valamint a rotációs papírok területén; Kínában ezek a médiumok még nincsenek eléggé kihasználva.

A nem-faalapú féltermékek aránya az összes félterméktermelésből csökken az 1999-es évek utolsó éveiben. A nem fás rostanyagokkal kapcsolatos problémák a környezetszennyezés, a kisebb gyártó kapacitás és a silányabb papírmínőség. A nem-fás féltermékeket tartalmazó papírok előállításának költsége azonban alacsonyabb a nyugati világban gyártott papíroké-

	Fogyasztás millió tonna		Éves növe- kedés, %	Termelés millió tonna	
	1990	2000		1990	2000
Rotációs papír	0,52	1,65	11	0,51	1,45
Mázolatlan fatartalmú	0,05	0,10	7	0,00	0,10
Mázolt fatartalmú	0,01	0,09	28	0,00	0,05
Mázolatlan famentes	2,90	7,48	9	3,11	7,46
Mázolt famentes	0,27	1,93	20	0,16	0,92
Tissue	0,80	2,42	11	0,68	2,48
Csomagoló	1,96	4,41	8	1,80	3,70
Liner/Fluting	3,96	11,68	11	3,57	9,60
Dobozkarton	2,05	4,42	8	1,88	3,45
Egyéb	1,93	2,15	1	1,95	1,90
Összesen	14,45	36,31	9,2	13,66	31,10

2. ábra. Papírigény termékcsoportok szerint

nál, mégpedig azért, mert nincs szennyvízkezelés. Az alacsony szintű gyártástechnológiák következtében a papír minősége is silányabb. A kínai nagyipari papírtermelés növekedése tehát a fa féltermékek importjától vagy az import / hazai papírhulladéktól függ.

Kis gyárak ezrei

A kínai papír- és kartonipar hagyományosan könnyűipari ágazat, 5000-10 000 tonna/év gyártási kapacitásokkal. Az ilyen gyárakban általában 2-4 papírgép működik, amelyek egyenként napi 5-10 tonna papírt gyártanak. Ez a helyzet változóban van. A kormány a városok közelében megszüntette a környezetet nagy mértékben szennyező gyárakat, s az 1990-es évek közepe óta 2000 kisebb, környezetszennyező gyárat leállítottak.

Még mindig maradt azonban 5000 gyár Kínában. Nagy, évi 100 000 tonnánál nagyobb kapacitású gyárakra törekednek. A hagyományos nem fa alapú cellulóz- és papírgyáraknak szigorodó szabályozással kellett szembesülniük. Vegyszervisszanyerő berendezéseket kell építeniük, ha folytatni akarják termelésüket.

A kínai cellulóz- és papíripar ma a következőképp tagolódik:

- nem fa alapanyagok és papírhulladékot feldolgozó kis gyárak, amelyek helyi kapacitása 5-30 tonna/nap. Kínának kb. 4000 ilyen gyára van.

- Közepes méretű gyárak (mindegy 130), amelyek fás és papírhulladék vagy nem fás alapanyagot dolgoznak fel. A legnagyobb gépek kapacitása 20-100 tonna/nap. Éves termelési kapacitások 30-60 ezer tonna.

- Nagy hazai gyárak (mintegy 50 ilyen gyár van), ezek főleg fás és papírhulladék alapanyagot dolgoznak fel; termelési kapacitások 60-300 ezer tonna/év. Ezek a gyárak mázolt kartont, finom papírokat és rotációs papírt gyártanak. Ezek a gyárak a következők: Jiamusi Paper, Shandong Huatai, Shandong Chenming, Guangzhou Paper, Heilong-

jiang Black Dragon Qiqihar, Nanping Paper, Shixian Bailu Paper, Jilin Paper, Yueyang Paper, Yibin Paper, Rizhao Pulp and Paper, Mingfeng Special Paper, Shandong Sun Paper.

- Külföldi beruházók által létesített, világszínvonalú gépekkel dolgozó cellulóz- és papírgyárak, mint a StoraEnso Suzhou, APP Ningbo, UPM-Kymmene Changshu, APP Dagang, Nine Dragons, Lee & Man, Papco Potential Paper és más gyárak.

A kis gyárakra jellemző, hogy a nagyvárosoktól távol van a telephelyük. Búzaszalmát dolgoznak fel (ez a legfontosabb nem fás alapanyag), ezen kívül nádat, bagaszt, bambuszt és más nem fa alapanyagot, mégpedig lúgos eljárással. Ilyen pl. Sichuan Zhuhai cellulóz és papírgyár.

A Sichuan Zhuhai 100 %-ban bambusszal dolgozik

A Zhuhai papírgyár évi 30 000 tonna papírt és kartont állít elő a szecsuan bambuszvidéken. A gyár öt papírgépét a Yibin gépgyár szállította. Ez egy kis helyi papírgépgyár, amely több tucat papírgépet is szállított különböző kínai gyáraknak. A legújabb gépet három évvel ezelőtt építették. Négy kis gép mindegyike napi 5-10 tonnát termel. Ezek 1,7 m szélesek, felfutószekrényük nyitott, s két, 100 m/perc sebességgel dolgozó szárítóhengerük van. Az ötödik gép 2 m széles, 300 m/perc sebességű, zárt felfutószekrényes, síkszítás, három préses és több szárítóhengeres. Ez a nagy gép flexibilis: különböző minőségek gyárthatók rajta, a finompapíroktól a csomagolópapírokon át a dobozkartonokig. Amikor a cellulóz ára meghaladja a tonnánkénti 4 000 yuant (1 USD = 8,28 Y), akkor a gyár a cellulózt a "nagy" kartongépen szárítja.

A következők öt évben itt egy évi 60-70e tonna kapacitású bambuszcellulóz-gyártó vonalat állítanak fel. Több gyár használ fel bambuszcellulózt a környéken, így a Zhanjiang csomagolópapír és a Yibin rotációs papírgyár.

Több környezetszennyező gyárat leállítottak

Több környezetszennyező gyárat leállítottak a sűrűn lakott keleti tartományokban, különösen ott, ahol nagy folyók vannak.

Ilyen például a changshani gyár (Dél-Shandong). Cellulózgyárának kapacitása évi 25 ezer tonna, a papírgyáré évi 50 ezer tonna. Hét papírgép van. Hat 1,76 m széles, összes kapacitásuk évi 25 ezer tonna (gépenként évi 4-5 ezer tonna). A napi 70 tonna, illetve évi 25 ezer tonna kapacitású, 2,64 m széles és 350 m/perc sebességű finompapír gépet a Shanghai gépgyár építette. Ezt a gépet gyártási évében - 1999-ben azért állították le, mert nem volt vegyszerregeneráló berendezése. A részvényesek nagy erőfeszítéseket tettek, hogy az 1200 alkalmazottat foglalkoztassák. Végül a japán kormányt sikerült megnyerni a 62 millió yen értékű vegyszerregeneráló támogatására. A szükséges tőke 50%-át japán kölcsönből, a másik 50%-ot

pedig állami kölcsönből fedezték. A vegyszerregeneráló kapacitása évi 25 ezer tonnaszalmacellulóz gyártására lett méretezve (a cikk szerzője meglátogatta az üzemet, de az akkor nem működött, a ráfordított pénz nem volt elegendő, s új alapokat kellett keresni a létesítmény befejezéséhez).

Új kapacitások lépnek be

A már megalapozott nagy kapacitású gyárak mellett – mint a Guangzhou Paper, Jilin Paper, Jiamusi Paper és mások – a közepes kapacitású gyártók is bővítik termelésüket.

Igy a Nanping Paper gyár (Fujian tartomány) 1998 júliusában egy új, évi 180-200 ezer tonna termelésű gépet indított be. Ennek tervezett költsége 87 millió USD. Ez a gyár, amely eddig négy kis papírgépet működtetett (mindegyik 3,2 m széles és évi 30-40e tonna termelésű), most egy korszerű, 1800 m/perc sebességű, 6,1 m szélességű Metso géppel kívánja újra nyereségessé tenni termelését. Az új gép 50% termomechanikai facsiszolattal dolgozik, s a kínai szabványos 48,8 g/m² tömegű rotációs papírt gyárt. A beruházás nagyon sikeres volt, 1 évvel az indulás után már teljes kapacitással dolgozott a gép.

A rotációs papírgyártás Kínában állami kézben van, a Shanghai Papco Potential Paper és részben a Black Dragon (Fekete Sárkány) kivételével, amely nyilvános listán szerepel. A Hansol Potential gyár 1998-ban egy 5,2 m széles, évi 120 ezer tonna kapacitású újságnyomó papírgépet állított fel. A Guangzhou papírgyár nemrég állított munkába egy 8,6 m széles, évi 130 ezer tonna termelésű használt papírgépet, amelyet a svédországi Ortviken papírgyárból szállítottak ide.

A nanpingi gyár sikere másokat is ösztönzött. A kínai rotációs papírgyártás gyors iramban növekedett, az 1990. évi 500 ezer tonnáról 1995-ben 800 ezer, majd 2001-ben 1,6 millió tonnára. Ennek ellenére Kína 2000-ben még mindig 210 ezer tonna újságnyomó papírt importált. A legújabb újságnyomó papírgépeket a Huatai, a Guangzhou és a Yibin papírgyárban állították fel (ezek használt gépek, egyenként 100-160

ezer tonna kapacitásúak). Ezen kívül a Huatai gyár, a Qiqihar és a Shixian gyár új évi 180 ezer tonna kapacitású gépeket szerez be. Más gyárak is terveznek gépbeszerzéseket, többek között a Yueyand és a Huatai vékony mázolt papírt (LWC) gyártó gépet, a Shixian gyár pedig egy SC papírt is gyártani tudó gépet.

A keleti part eltérő elképzelései

Kína keleti partja a tengeri szállítás eredményeképpen könnyebben megközelíthető. A kormány kedvezményes hitelekkel támogatja a facellulóz-gyártást, s ezt külföldi cégeknek is biztosítja. A kormánynak nagy tervekre van szüksége a fa nyersanyag biztosításához. A fenyő-, nyár-, akác- és eukaliptusz ültetvények döntő fontosságúak az ipar számára. A papíripar is foglalkozik erdők telepítésével, de ez elsősorban az erdőgazdaságok feladata. Kínában kétségbeesítő a fahiány. Ez a helyzet talán javul majd, ha más országokhoz hasonlóan az erdőgazdálkodást és a papíripart jobban összehangolják.

Egyes nagy cégek, mint az APP Dagang (évi 1,1 millió tonna mázolt finompapír, amit két 10,5 m széles papírgépen és gépen kívüli mázólokon állítanak elő), valamint a Changshu gyár (évi 370 ezer tonna mázolt és mázólatlan finompapírgyártógép, amelyeket az indonéziai April épített, majd később UPN-Kymmene vett át), papírtermelésüket a tulajdonosaik más országokban gyártott cellulóz termelésével integrálták. A Stora Enzo Suzhou gyára évi 150 ezer tonna műnyomó papírt gyárt, amihez importálja a félterméket.

Rövid és hosszú táv

Mind a rövid, mind a hosszú távú kilátás kedvező Kína számára. Annak ellenére, hogy az 1990-es években jelentős beruházásokat hajtottak végre, sok fejlesztést terveznek még és valósítanak meg. A kínai gazdaság gyors modernizálásához egyre növekvő mértékű papír és kartontermelésre lesz szükség.

A „Solutions” 2002. áprilisi számának 32-37. oldalán megjelent cikk alapján készítette Kalmár Péter.

ETO: 676.013.5(439)

Keywords. Dunapack Rt

Horvátországban terjeszkedne a Dunapack

A kaproncai (Koprivnice) Bilokalnik horvát csomagolóanyaggyár megvételéről tárgyal a Dunapack Rt. – adta hírül a zágrábi *Vecernji List*. A legnagyobb példányszámú horvát napilap értesüléseit megerősítették ugyan a Dunapacknál, ám mint *Pataki Károly*, a társaság gazdasági vezérigazgató-helyettese elmondta: olyan szakaszban vannak a tárgyalások, amikor bármiről is igen kényes lenne nyilatkozni.

Az mindenesetre bizonyos, hogy az osztrák tulajdonosi háttérű magyar vállalatcsoport képviselői már körbejárták a Bilokalnikot, megbeszéléseket folytattak a cég ve-

zetőivel és a horvátok most már gyakorlatilag csak a vételárra várnak. Komoly érdeklődést tanúsít azonban a kaproncai cég iránt a Belisce horvát csomagolóanyag-koncern is, amely mintegy 25 százalékában már tulajdonosa a Bilokalnik-részvényeknek, a kaproncaiaknak pedig 20 százalékos részesedésük van a Beliscében. A Dunapack-cégcsoport egyébként már vagy öt éve tervezi, hogy a lengyel, a román és az ukrán jelenlét után tovább terjeszkedik a kelet-európai térségben.

Forrás: Napi Gazdaság 2002. 08.08.